Ainm: _____ **Dáta:** _____ **Scór:** _____

Cosaint sonraí agus stóras fiontair Treoir slándála

Maisceáil sonraí, comharthaíocht, criptiú ar scíth vs i dtrasnaíocht, cúltacaí as líne

ACHOIMRE FOGHLAMA AR CHOSAINT SONRAÍ

SLÁNAITHE
CRIPTIÚ SONRAÍ
Caighdeán AES 256-giotán

COMHLÍONTACH
CAIGHDEÁIN DHOMHANDA
Creataí GDPR agus CCPA

IONTAOBHAS NIALASACH
POLASAÍ ROCHTANA
Fíordheimhniú ilfhachtóra

Fáilte! Treoraíonn an paca gníomhaíochtaí seo thú trí chaighdeáin agus rialuithe cosanta sonraí. Déanfaidh tú iniúchadh ar chriptiú diosca iomláin, rialuithe rochtana slána, cúltacaí crua-earraí, staid slándála scamall, agus teicnící maisciúcháin sonraí.

SEICPHOINTÍ NA BILEOGE OIBRE

- [ ] **Cuid 1-4: Máistrigh cibearshlándáil agus cosc bagairtí.**
- [ ] **Cuid 5-7: Réitigh tras-fhocail agus puzail cuardaigh focal.**
- [ ] **Cuid 8-9: Réitigh cás-staidéir agus dúshlán cód.**
- [ ] **Cuid 10: Déan athbhreithniú ar leathanaigh Ceisteanna Coitianta bunúsacha agus ardleibhéil.**
- [ ] **Cuid 11: Féach ar 10 bhfíric spéisiúla ón domhan fíor.**
- [ ] **Breis: dúshlán Smaoinigh go tapa.**

Oscail Treoir VPN.com ar Chibearshlándáil

URL: https://www.vpn.com/ga/slandail-dhigiteach/cosaint-sonrai/

Do threoirmhapa foghlama: straitéis chosanta sonraí

- Idirdhealaigh idir teicnící maisceála sonraí agus comharthaíochta sonraí.
- Criptiú ag fanacht a chur i bhfeidhm ar thiomántáin stórála agus criptiú in aistriú ag úsáid TLS.
- Dear córais chúltaca as líne scoite ó líonra le haghaidh cosanta ransomware.

TREORACHA AR THREOIR CHOSAINT SONRAÍ

Freagair na ceisteanna ilrogha agus fíor/bréagach, comhlánaigh na habairtí le bearnaí leis an mbanc focal, meaitseáil sainmhínithe, agus réitigh an crosfhocal agus an cuardach focal. Cuir do chuid eolais i bhfeidhm ar chosaint sonraí. Críochnaigh leis an ngníomhaíocht bhreise Smaoinigh go tapa.

COSAINT SONRAÍ AGUS SLÁNDÁIL STÓRAIS FIONTAIR (RÉAMHRÁ)

Cosnaíonn cosaint sonraí sócmhainní sonraí corparáideacha trí mhaisceáil, comharthaíocht, criptiú bunachair sonraí ar scíth, agus prótacail shlána trasnaíochta. Cabhraíonn cúltacaí scoite ó líonra a dhearadh le cinntiú gur féidir príomhbhunachair sonraí a athchóiriú i gcás ionraidh ghníomhaigh.

LÉIGH GACH SEICPHOINTE GO CÚRAMACH AGUS ROGHNAIGH NÓ SCRÍOBH AN FREAGRA CEART.

Seicphointe 1: Dúshlán ilrogha

1. **1. Cad é príomhchuspóir maisceála sonraí?**
   - A. Aitheantóirí íogaire a ionadú le carachtair fhicseanúla ach réadúla chun príobháideacht a chosaint
   - B. Comhaid mhóra bunachair sonraí a chomhbhrú chun spás stórála fisiciúil an fhreastalaí a shábháil
   - C. Seansríomhphoist teagmhála custaiméirí a scriosadh ó chórais chúltaca cartlainne
   - D. IP poiblí fhreastalaí an bhunachair sonraí a cheilt ó scanadh idirlín

2. **2. Cén mheicníocht a chriptíonn comhaid atá stóráilte ar thiomántán crua freastalaí bunachar sonraí?**
   - A. Criptiú diosca iomláin ar scíth
   - B. Prótacail chroitheadh láimhe seisiúin TLS le linn aistrithe
   - C. Rialacha seolta ar aghaidh freastalaí ainmneacha DNS dinimiciúil
   - D. Fíordheimhniú il-fhachtóra le heochracha crua-earraí

3. **3. Cad a léiríonn sonraí idir lámha?**
   - A. Paicéid sonraí ag gluaiseacht trasna ródairí agus lascanna líonra
   - B. Logaí idirbhearta bunachair sonraí a stóráladh ar thiomántán cúltaca fuar
   - C. Comhaid úsáideora cartlannaithe a shábháiltear i dtaisceadán scamall leithlisithe
   - D. Comhaid chumraíochta stataca an chórais ar stóras deisce áitiúil

4. **4. Cén fáth a bhfuil cúltaca rialta as líne ríthábhachtach do chosaint ar bhogearraí fuascailte?**
   - A. Soláthraíonn sé cóip ghlan as líne chun comhaid a athchóiriú gan airgead fuascailte a íoc
   - B. Cuireann sé cosc ar hacálaithe cumraíochtaí calafoirt oscailte a scanadh
   - C. Méadaíonn sé luas bandaleithid tarchuir an líonra áitiúil
   - D. Uathoibríonn sé logaí rogha isteach toilithe fianán ar bhrabhsálaithe

5. **5. Cad a dhéanann comharthú sonraí?**
   - A. Cuireann sé comharthaí randamacha neamh-íogaire in ionad uimhreacha íogaire cártaí
   - B. Ródaíonn sé trácht gréasáin trí iliomad nód onion slán
   - C. Scanann sé eolairí córais le haghaidh bogearraí mailíseacha atá bunaithe ar shíniú
   - D. Iniúchann sé amanna seisiúin logála isteach riarthóirí bunachair sonraí

Seicphointe 2: Dúshlán Fíor nó Bréagach

6 Ceist 6

6. Athraíonn maisceáil sonraí taifid bhunachair sonraí go buan ar thimpeallachtaí táirgthe.

Fíor Bréagach

7 Ceist 7

7. Ní mór cúltacaí lasmuigh den láithreán a leithlisiú ón bpríomhlíonra corparáideach chun iomadú ransomware a chosc.

Fíor Bréagach

8 Ceist 8

8. Daingníonn teastais SSL/TLS bunachair sonraí trí shonraí a stóráiltear i bhfuireach ar mheáin fhisiciúla a chriptiú.

Fíor Bréagach

9 Ceist 9

9. Fíoraíonn rochtain líonra iontaobhais nialasaigh (ZTNA) céannacht gach úsáideora sula dtugtar rochtain ar bhunachar sonraí.

Fíor Bréagach

10 Ceist 10

10. Stórálann comharthúlú bunaithe ar vault na luachanna cárta bunaidh i vault comharthaí lárnach slán.

Fíor Bréagach

Seicphointe 3: Príomhthéarmaí a chur isteach

Léigh gach abairt thíos agus líon isteach an bhearna leis an téarma ceart ón mBanc Focal.

1. Tugtar _____ ar ainmneacha pearsanta a athsholáthar le hionadaithe réadúla.

2. Cosnaíonn criptiú bloic stórála fhisiciúla sócmhainní bunachair sonraí atá _____ .

3. Criptíonn prótacail TLS paicéid sonraí ghníomhacha atá _____ .

4. Cuireann ceadanna bunaithe ar ról teorainn le cé na húsáideoirí a fhaigheann _____ ar an mbunachar sonraí.

5. Chun comhaid chorparáideacha ghlana a athbhunú tar éis sáraithe, teastaíonn _____ slán as líne.

6. Measúnaíonn iniúchadh ar chumraíochtaí scamall _____ eagraíochta.

BANC FOCAL FOCLÓIRE

COMHLÍONADH CÚLTACA IN AISTRIÚ IN SOS MASCADH SONRAÍ ROCHTAIN SÁRÚ STAID SLÁNDÁLA

Scríobh do fhreagraí anseo:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Seicphointe 4: Meaitseáil coincheapa slándála

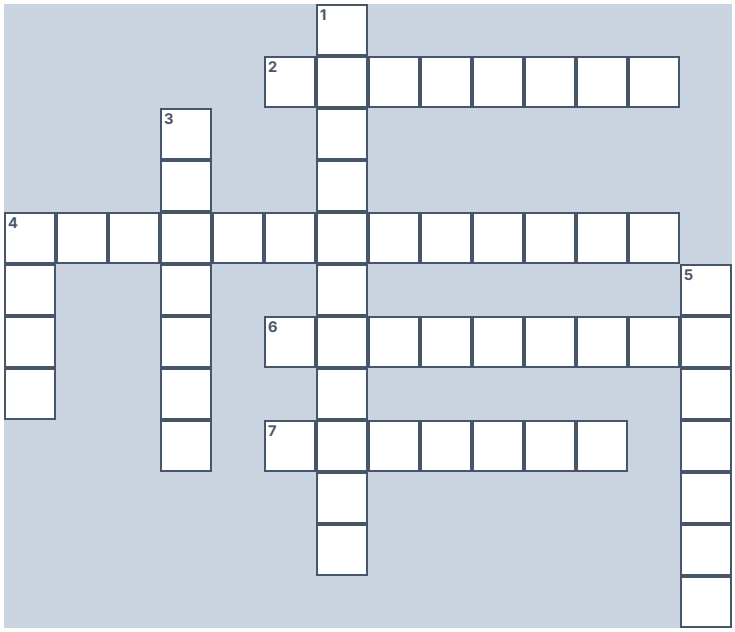
MEAITSEÁIL SAINMHÍNITHE

Meaitseáil gach téarma foclóra ar chlé lena shainmhíniú ceart ar dheis trí scríobh na litreach comhfhreagraí (A-H) sa bhosca ionchuir inlíonta.

☐	1. CRIPTIÚ	A	Cóipeanna slána as láthair de shonraí a chruthú le hathchóiriú i gcás teipeanna córais.
☐	2. CÚLTACA	B	Téacs simplí a athrú ina téacs criptithe do-léite ionas go bhfanann sonraí tascartha príobháideach.
☐	3. ÍOSLAGHDÚ	C	Stádas comhchoiteann slándála agus ullmhacht chosanta scamall eagraíochta.
☐	4. ROCHTAIN	D	Caighdeáin rialála cosúil le GDPR nó CCPA a chomhlíonadh maidir le faisnéis phríobháideach úsáideora a bhainistiú.
☐	5. DEARCADH	E	Eachtra slándála ina ndéantar rochtain ar shonraí cosanta nó ina nochtar iad gan údarás.
☐	6. SÁRÚ	F	Ceadanna léite agus scríofa bunachair sonraí a shrianadh do róil úsáideoirí fíordheimhnithe.
☐	7. COMHLÍONADH	G	Carachtair íogaire a athsholáthar i réimsí bunachair sonraí chun féiniúlachtaí pearsanta a chosaint.
☐	8. MASCÁIL	H	Teorannú bailiúcháin sonraí pearsanta don íosmhéid is gá le haghaidh oibríochtaí.

Seicphointe 5: Crosfhocal

Réitigh an crosfhocal trí litreacha a chlóscríobh sna boscaí bána gníomhacha. Freagraíonn na huimhreacha do na leideanna thíos.

TRASNA

2. Ceadanna léite agus scríofa bunachair sonraí a theorannú do róil úsáideoirí fíordheimhnithe. (8)

4. Stádas slándála comhchoiteann agus ullmhacht chosanta scamall eagraíochta. (13)

6. Bailiú sonraí pearsanta a theorannú don íosmhéid is gá d'oibríochtaí. (9)

7. Carachtair íogaire i réimsí bunachair sonraí a chur in ionad chun céannacht phearsanta a chosaint. (7)

SÍOS

1. Caighdeáin rialála, mar GDPR nó CCPA, a chomhlíonadh agus eolas príobháideach úsáideoirí á bhainistiú. (11)

3. Téacs simplí a athrú ina théacs cripte do-léite ionas go bhfanann sonraí idircheaptha príobháideach (7)

4. Eachtra slándála ina ndéantar sonraí cosanta a rochtain nó a nochtadh gan údarú (4)

5. Cóipeanna slána as láthair de shonraí a chruthú chun iad a athchóiriú i gcás teipeanna córais. (7)

Seicphointe 5, rogha eile: Leideanna crosfhocail inrochtana

Is féidir le húsáideoirí léitheora scáileáin agus méarchláir freagraí na crosfhocal a chlóscríobh go díreach sna réimsí téacs thíos.

TRASNA

2 trasna: Ceadanna léite agus scríofa bunachair sonraí a theorannú do róil úsáideoirí fíordheimhnithe. (8 litir):

4 trasna: Stádas slándála comhchoiteann agus ullmhacht chosanta scamall eagraíochta. (13 litir):

6 trasna: Bailiú sonraí pearsanta a theorannú don íosmhéid is gá d'oibríochtaí. (9 litir):

7 trasna: Carachtair íogaire i réimsí bunachair sonraí a chur in ionad chun céannacht phearsanta a chosaint. (7 litir):

SÍOS

1 síos: Caighdeáin rialála, mar GDPR nó CCPA, a chomhlíonadh agus eolas príobháideach úsáideoirí á bhainistiú. (11 litir):

3 síos: Téacs simplí a athrú ina théacs cripte do-léite ionas go bhfanann sonraí idircheaptha príobháideach (7 litir):

4 síos: Eachtra slándála ina ndéantar sonraí cosanta a rochtain nó a nochtadh gan údarú (4 litir):

5 síos: Cóipeanna slána as láthair de shonraí a chruthú chun iad a athchóiriú i gcás teipeanna córais. (7 litir):

Seicphointe 6: Cuardach focal i bhfolach

Aimsigh na 8 dtéarma eochair-fhoclóra atá i bhfolach san eangach thíos. Is féidir focail a bheith cothrománach, ingearach, nó trasnánach.

M A S C A D H R K D Q M J D I

H N N K Q P G O M M C Q R S T

D A T G C S Q C O H R S B W D

A C S Z V C Z H W F I K H Z D

N A N D Q X P T C U P B A Z N

O T D K A D O A D F T H I D R

I L Q M E I R I I Z I S F Q V

L U F A A Q O N O N U P T X Q

H C K R U S D N S Y B F S X W

M J A R Z Y Y L L G I M R J M

O S T A I D S L A N D A L A U

C L T O H Q Q H G Z A O V R G

U B Y R Y B H L H Z G J A O P

N W C M Z Y G Y D O W S U K V

P B N V T M G V U D Y U K R B

LIOSTA FOCAL FOCLÓIRE

CRIPTIU, CULTACA, IOSLAGHDU, ROCHTAIN, STAIDSLANDALA, SARU, COMHLIONADH, MASCADH

Seicphointe 6, rogha eile: Meaitseáil foclóra inrochtana

Meaitseáil gach ceann de na 8 dtéarma foclóra ón Cuardach Focal lena sainmhíniú ceart trí scríobh na litreach (A-H) sa spás folamh.

TÉARMAÍ FOCLÓIRE
A. CRIPTIU
B. CULTACA
C. IOSLAGHDU
D. ROCHTAIN
E. STAIDSLANDALA
F. SARU
G. COMHLIONADH
H. MASCADH

	SAINMHÍNITHE AGUS GLEANNTA MEAITSEÁLA
	1. Eachtra slándála ina ndéantar sonraí cosanta a rochtain nó a nochtadh gan údarú.
	2. Carachtair íogaire i réimsí bunachair sonraí a chur in ionad chun céannacht phearsanta a chosaint.
	3. Ceadanna léite agus scríofa bunachair sonraí a theorannú do róil úsáideoirí fíordheimhnithe.
	4. Stádas slándála comhchoiteann agus ullmhacht chosanta scamall eagraíochta.
	5. Caighdeáin rialála, mar GDPR nó CCPA, a chomhlíonadh agus eolas príobháideach úsáideoirí á bhainistiú.
	6. Bailiú sonraí pearsanta a theorannú don íosmhéid is gá d'oibríochtaí.
	7. Téacs simplí a athrú ina théacs cripte do-léite ionas go bhfanann sonraí idircheaptha príobháideach.
	8. Cóipeanna slána as láthair de shonraí a chruthú chun iad a athchóiriú i gcás teipeanna córais.

Seicphointe 7: Dúshlán focal measctha

Dí-mheascaigh na litreacha thíos chun príomhchoincheapa agus téarmaí cibearshlándála a nochtadh. Scríobh do chuid freagraí sna boscaí ionchuir a sholáthraítear.

1. PICTUIR
2. UIDLOGHAS
3. TSADNLAALD SAI
4. ODHIMLANCO H
5. AATLCCU
6. INHARTOC
7. RSUA
8. ACHMDAS

Gníomhaíocht bhreise: Smaoinigh go tapa

3 FHREAGRA DO GACH CATAGÓIR. BUAILEANN AN CHÉAD DUINE A LÍONANN AN LIOSTA.

1	Rudaí a dhéanann tú cúltaca díobh			
2	Focail a bhaineann le cibearshlándáil			
3	Daoine a bhfuil cead acu sonraí íogaire a fheiceáil			
4	Bealaí le sonraí a scriosadh go slán			
5	Áiteanna ina stóráiltear sonraí			
6	Rudaí ar chóir iad a chriptiú			
7	Sonraí a gcaithfidh ospidéal iad a chosaint			
8	Cineálacha cúltaca			
9	Faisnéis nár cheart duit a roinnt choíche			
10	Comharthaí rabhaidh i ríomhphost			
11	Nósanna sábháilte is féidir leat a thosú inniu			
12	Daoine ar féidir leat cabhair TF a iarraidh orthu			
13	Feistí ar féidir hacáil a dhéanamh orthu			
14	Bealaí le sonraí a chosaint			
15	Rudaí a fhéadfaidh sonraí a scriosadh			

Seicphointe 8: Cás-staidéir ar chibearshlándáil

Cuir na coincheapa a d'fhoghlaim tú i bhfeidhm chun na cásanna fíorshaoil thíos a réiteach.

CÁS-STAIDÉAR 1: UASGHRÁDÚ CRIPTITHE BUNACHAIR SONRAÍ FIONTAIR AG SOCAIR

👷

Cás: Stórálann miondíoltóir ar líne bunachair sonraí idirbhirt ar stóras scamaill gan criptiú diosca iomláine. Chuir iniúchadh comhlíonta le déanaí bratach air mar riosca tromchúiseach slándála sonraí CCPA. Dear ailtireacht aisghabhála.

Ceist phlé: Déan anailís ar na rioscaí comhlíonta CCPA, agus mol straitéis criptithe ar fos.

CÁS-STAIDÉAR 2: RANSOMWARE A CHOINNEÁIL AGUS SONRAÍ A ATHCHÓIRIÚ

👷

Cás: Tá ionsaí ghníomhach ransomware ag criptiú tiomántáin líonra ar líonra áitiúil corparáideach. Bhraith an riarthóir an ionfhabhtú go luath. Pleanáil na céimeanna coimeádta agus aisghabhála.

Ceist phlé: Déan mionchur síos ar na gníomhartha láithreacha coimeádta, agus pleanáil próiseas slán athchóirithe.

Seicphointe 9: Díchódaigh an cód

Cosnaíonn gairmí cibearshlándála sócmhainní líonra ó aisteoirí bagartha ar líne. Úsáid an eochair Litir-go-Uimhir thíos chun an teachtaireacht a dhíchódú trí na litreacha comhfhreagracha a scríobh sna spásanna folmha.

EOCHAIR CHRIPTITHE LITIR-GO-UIMHIR

A=1 B=2 C=3 D=4 E=5 F=6 G=7 H=8 I=9 J=10

K=11 L=12 M=13 N=14 O=15 P=16 Q=17 R=18 S=19 T=20

U=21 V=22 W=23 X=24 Y=25 Z=26

| | | |

Seicphointe 10: Ceisteanna coitianta faoi chibearshlándáil – bunleibhéal (Cuid A)

Athbhreithnigh ceisteanna agus freagraí coitianta maidir le laghdú bagairtí ar líne.

Q1: Cad is cosaint sonraí ann?

Is é próiseas é chun sonraí pearsanta agus gnó a chosaint ar rochtain neamhúdaraithe, caillteanas, nó truailliú trí rialuithe teicniúla.

Q2: Cén fáth a bhfuil criptiú diosca iomláin tábhachtach?

Daingníonn sé bloic sonraí stóráilte ar thiomántáin fhisiciúla, ag cosc aon duine ó shonraí a léamh má ghoideann siad an crua-dhiosca go fisiciúil.

Q3: Cad é an difríocht idir criptiú i stóras agus i dtrasdul?

Cosnaíonn criptiú ar scíth comhaid stóráilte ar thiomántáin, agus cosnaíonn criptiú i dtrasnaíocht pacáistí gníomhacha líonra ag bogadh thar ródairí.

Q4: Cad é folaithe sonraí?

Cuireann sé sonraí ficseanúla ach réadúla in ionad sonraí íogaire (cosúil le huimhreacha cártaí creidmheasa) le haghaidh tástála gan fíortaifid a nochtadh.

Q5: Cén fáth a bhfuil cúltaca as líne tábhachtach?

Coinníonn sé cóip ghlan de do chomhaid leithlisithe ón líonra, rud a chabhraíonn le do chúltacaí a chosaint ó chriptiú ag ransomware.

Seicphointe 10: Ceisteanna coitianta faoi chibearshlándáil – bunleibhéal (Cuid B)

Athbhreithnigh ceisteanna agus freagraí coitianta maidir le laghdú bagairtí ar líne.

Q6: Cad é cruan comharthaithe sonraí?

Bunachar sonraí slán scoite a mhapálann comharthaí randamacha lena luachanna íogaire bunaidh (ar nós príomhuimhreacha cártaí creidmheasa).

Q7: Cad is brí le rochtain bunachair sonraí zero-trust?

Ciallaíonn sé céannacht agus stádas gléis gach úsáideora a fhíorú ag gach logáil isteach, seachas iontaoibh a bheith as aon duine laistigh den líonra.

Q8: Conas a chosnaíonn TLS sonraí i dtrasdul?

Criptíonn TLS lastas seisiúin TCP, rud a chuireann cosc ar chleachtóirí mailíseacha ar líonraí poiblí paicéid idirthuarthála a shníomh nó a mhodhnú.

Q9: Cad é iniúchadh rochtana bunachair sonraí?

Taifeadadh leanúnach ar cheisteanna bunachair sonraí agus logálacha isteach chun patrúin rochtana neamhúdaraithe nó mínormáltachtaí slándála a bhrath.

Q10: Cad is iniúchadh dearcaidh slándála scamall ann?

Próiseas a anailísíonn cumraíochtaí scamall chun calafoirt oscailte, rialacha rochtana mícumraithe agus bearnaí comhlíonta slándála a aithint.

Seicphointe 10: Ceisteanna coitianta faoi shlándáil – ardleibhéal (Cuid C)

Déan iniúchadh ar ghnéithe teicniúla ardleibhéil de chreataí slándála, anailís bogearraí mailíseacha, agus comhlíonadh sonraí.

Q1: Conas a oibríonn criptiú clúdaigh?

Criptíonn sé sonraí le heochair sonraí, ansin criptíonn sé an eochair sonraí sin le príomheochair, ag simpliú stórála agus rothlaithe eochracha.

Q2: Cad is criptiú homamorfach ann?

Modh criptithe ardleibhéil a cheadaíonn oibríochtaí a dhéanamh go díreach ar shonraí criptithe gan iad a dhíchriptiú ar dtús.

Q3: Cén fáth a n-úsáidtear criptiú ar leibhéal colúin bunachair sonraí?

Criptíonn sé colúin íogaire ar leith (cosúil le SSNanna) go haonair, ag cosaint iad fiú má fhaigheann riarthóirí rochtain ghinearálta léite ar an tábla.

Q4: Cad é cosc cailliúint sonraí (DLP)?

Bogearraí a mhonatóireann pointí scoir líonra chun aistrithe amach gan údarás de chomhaid íogaire a bhrath agus a bhlocáil.

Q5: Conas a chosnaíonn cúltacaí scríobh-uair-léigh-go-minic (WORM) in aghaidh bogearraí fuascailte?

Cuireann cúltacaí WORM cosc ar chomhaid a scriosadh nó a mhodhnú ar feadh tréimhse socraithe, rud a stopann bogearraí fuascailte ó chúltacaí atá ann cheana a chriptiú.

Seicphointe 10: Ceisteanna coitianta faoi shlándáil – ardleibhéal (Cuid D)

Déan iniúchadh ar ghnéithe teicniúla ardleibhéil de chreataí slándála, anailís bogearraí mailíseacha, agus comhlíonadh sonraí.

Q6: Cad é riosca athúsáid eochrach?

Má athúsáidtear an eochair chripteagrafach chéanna ar fud bunachar sonraí éagsúil, nochtar gach bunachar sonraí má chuirtear eochair amháin i mbaol.

Q7: Conas a fheabhsaíonn comharthú bunachair sonraí comhlíonadh an CCPA?

Déanann comharthaí ainm bréige de thaifid i gcórais neamh-táirgeachta agus teorainníonn siad nochtadh sáraithe, ach is féidir sonraí comharthaithe a bheith ina bhfaisnéis phearsanta fós.

Q8: Cén fáth a bhfuil rangú sonraí ríthábhachtach?

Catagóiríonn sé comhaid de réir leibhéal íogaireachta, ag cabhrú le heagraíochtaí na rialuithe criptithe agus rochtana is láidre a chur i bhfeidhm ar shonraí ardriosca.

Q9: Cad é ról rothlú eochracha?

Má nuashonraítear eochracha criptithe go rialta, cuirtear teorainn leis an méid sonraí stairiúla a nochtar má scoiltear eochair amháin sa deireadh.

Q10: Conas a chosnaíonn clóscaoileadh slán ceisteanna bunachair sonraí sa chuimhne?

Leithlisíonn enclaves slána oibríochtaí ceisteanna i mbloic chuimhne atá cosanta ag CPU, rud a chuireann cosc ar riarthóirí óstach téacs glan a fheiceáil sa RAM.

Cuid 11: 10 bhFíric agus Léargas Cibearshlándála ón Domhan Fíor

Athbhreithnigh fíricí fíordhomhanda maidir le sáruithe slándála, sásraí cosanta, agus caighdeáin chomhlíonta.

1. EOLAS SLÁNDÁLA

Tháinig rialacháin GDPR i bhfeidhm i mBealtaine 2018, rud a d'athraigh an chaoi a mbainistíonn suíomhanna domhanda toiliú fianán agus cláir sonraí pearsanta.

2. EOLAS SLÁNDÁLA

Is féidir le fíneáil as sárú GDPR 20 milliún Euro nó 4% den láimh iompair dhomhanda a bhaint amach, rud a léiríonn nochtadh suntasach dlíthiúil. [4]

3. EOLAS SLÁNDÁLA

Tháinig an CCPA i bhfeidhm i mí Eanáir 2020, agus bhunaigh sé cearta tomhaltóirí digiteacha príobháideachta ceannródaíocha sna Stáit Aontaithe.

4. EOLAS SLÁNDÁLA

Laghdaíonn íoslaghdú sonraí lorg stórais an bhunachair sonraí, ag gearradh costais oibriúcháin freastalaí agus ag laghdú scála tionchair sáraithe.

5. EOLAS SLÁNDÁLA

Réitíonn stialladh cripteagrafach dúshlán scriosta cúltaca trí eochracha a ghlanadh seachas comhaid téip cúltaca stairiúla a chur in eagar.

6. EOLAS SLÁNDÁLA

Tá dlíthe cosanta sonraí pearsanta achtaithe anois i bhformhór thíortha an domhain chun cearta príobháideachais tomhaltóirí a chosaint.

7. EOLAS SLÁNDÁLA

Toirmisctear go sainráite foirmeacha toilithe rogha-isteach le boscaí réamhsheiceáilte faoi shainmhínithe rialála Eorpacha ar phríobháideacht sonraí.

8. EOLAS SLÁNDÁLA

Éilíonn an GDPR go gcuirfí sáruithe sonraí pearsanta in iúl don údarás maoirseachta laistigh de 72 uair an chloig tar éis a bheith ar an eolas fúthu, nuair is indéanta. [3]

9. EOLAS SLÁNDÁLA

Déanann hasháil pasfhocal le halgartaim mhalla ar nós bcrypt nó Argon2 crácáil as líne ar hashanna goidte i bhfad níos deacra. [6]

10. EOLAS SLÁNDÁLA

Is éard is sonraí ar scíth ann comhaid bhunachair sonraí shábháilte, agus clúdaíonn sonraí i dtrasnaíocht pacáistí atá ag bogadh go gníomhach thar ródairí líonra.

Tagairtí teicniúla agus foinsí

Tá an treoirleabhar staidéir agus na mearaithe idirghníomhacha curtha le chéile ó chaighdeáin dhomhanda NIST, OWASP agus chomhlíonta príobháideachta sonraí.

TAGAIRTÍ ACADÚLA AGUS TIONSCAIL

[1] NIST. (2025). SP 800-88 Rev. 2, Guidelines for Media Sanitization.
https://csrc.nist.gov/pubs/sp/800/88/r2/final

[2] CISA. (2023). #StopRansomware Guide.
https://www.cisa.gov/stopransomware/ransomware-guide

[3] Intersoft Consulting. (n.d.). Art. 33 GDPR – Notification of a personal data breach to the supervisory authority.
https://gdpr-info.eu/art-33-gdpr/

[4] Intersoft Consulting. (n.d.). Art. 83 GDPR – General conditions for imposing administrative fines.
https://gdpr-info.eu/art-83-gdpr/

[5] California Privacy Protection Agency. (n.d.). Frequently Asked Questions (FAQs).
https://cppa.ca.gov/faq.html

[6] OWASP. (n.d.). Password Storage Cheat Sheet.
https://cheatsheetseries.owasp.org/cheatsheets/Password_Storage_Cheat_Sheet.html

Freagraí: Seicphointe 1 – Ilrogha

1 **Ceist 1** — **Freagra ceart: A**

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Cad é príomhchuspóir maisceála sonraí? → Aitheantóirí íogaire a ionadú le carachtair fhicseanúla ach réadúla chun príobháideacht a chosaint

2 **Ceist 2** — **Freagra ceart: A**

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Cén mheicníocht a chriptíonn comhaid atá stóráilte ar thiomántán crua freastalaí bunachar sonraí? → Criptiú diosca iomláin ar scíth

3 **Ceist 3** — **Freagra ceart: A**

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Cad a léiríonn sonraí idir lámha? → Paicéid sonraí ag gluaiseacht trasna ródairí agus lascanna líonra

4 **Ceist 4** — **Freagra ceart: A**

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Cén fáth a bhfuil cúltaca rialta as líne ríthábhachtach do chosaint ar bhogearraí fuascailte? → Soláthraíonn sé cóip ghlan as líne chun comhaid a athchóiriú gan airgead fuascailte a íoc

5 **Ceist 5** — **Freagra ceart: A**

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Cad a dhéanann comharthú sonraí? → Cuireann sé comharthaí randamacha neamh-íogaire in ionad uimhreacha íogaire cártaí

Freagraí: Seicphointe 2 – Fíor nó Bréagach

6 **Ceist 6**

Freagra ceart: Bréagach

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Athraíonn maisciú cóipeanna tástála nó folaíonn sé luachanna in am ceiste; fanann taifid tháirgeachta gan athrú.

7 **Ceist 7**

Freagra ceart: Fíor

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Ní mór cúltacaí lasmuigh den láithreán a leithlisiú ón bpríomhlíonra corparáideach chun iomadú ransomware a chosc.

8 **Ceist 8**

Freagra ceart: Bréagach

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Cosnaíonn deimhnithe TLS sonraí agus iad ag taisteal; teastaíonn criptiú diosca, comhaid nó bunachair sonraí ar shonraí ar fos.

9 **Ceist 9**

Freagra ceart: Fíor

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Fíoraíonn rochtain líonra iontaobhais nialasaigh (ZTNA) céannacht gach úsáideora sula dtugtar rochtain ar bhunachar sonraí.

10 **Ceist 10**

Freagra ceart: Fíor

NÓTA DON MHÚINTEOIR

Coimeádann comharthúlú bunaithe ar vault na luachanna bunaidh i vault comharthaí slán a mhapálann gach comhartha ar ais chuig a shonraí.

Eochracha foclóra agus rúibric mharcála

Rúbraic ghrádaithe don mhúinteoir: Bronn 1 phointe do gach meaitseáil cheart (8 pointe san iomlán) agus téarma comhthéacs (6 pointe san iomlán).

SEICPHOINTE 4: FREAGRAÍ – MEAITSEÁIL COINCHEAPA

B 1. CRIPTIÚ	A 2. CÚLTACA	H 3. ÍOSLAGHDÚ	F 4. ROCHTAIN
C 5. DEARCADH	E 6. SÁRÚ	D 7. COMHLÍONADH	G 8. MASCÁIL

SEICPHOINTE 3: FREAGRAÍ – PRÍOMHTHÉARMAÍ

1 MASCADH SONRAÍ	2 IN SOS	3 IN AISTRIÚ	4 ROCHTAIN
5 CÚLTACA	6 STAID SLÁNDÁLA		

SEICPHOINTE 6, ROGHA EILE: FREAGRAÍ – MEAITSEÁIL FOCAL

1 F – SARU	2 H – MASCADH	3 D – ROCHTAIN	4 E – STAIDSLANDALA
5 G – COMHLIONADH	6 C – IOSLAGHDU	7 A – CRIPTIU	8 B – CULTACA

NÓTAÍ PLÉ DO MHÚINTEOIRÍ

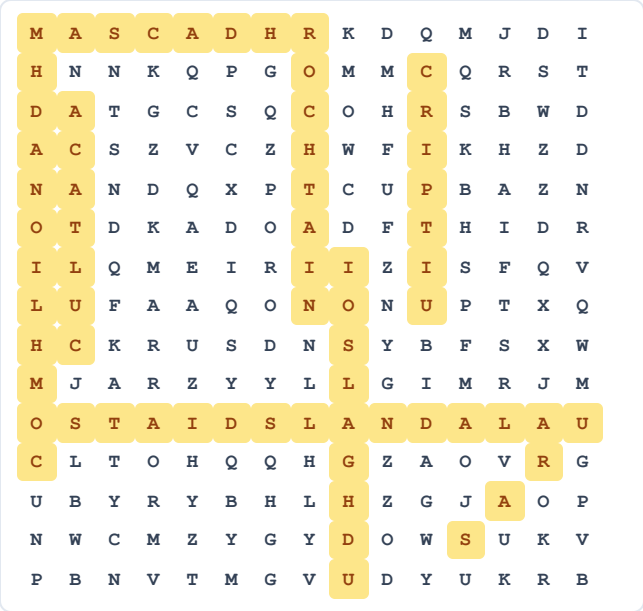
Príomhthéarmaí:
Seiceáil an féidir leis na daltaí CRIPTIÚ, CÚLTACA agus ÍOSLAGHDÚ a mhíniú ina bhfocail féin agus sampla a thabhairt de gach ceann.

Cás-staidéir:
Iarr ar na daltaí a moltaí a bhunú ar fhíricí ón mbileog oibre, ní ar thuairimí.

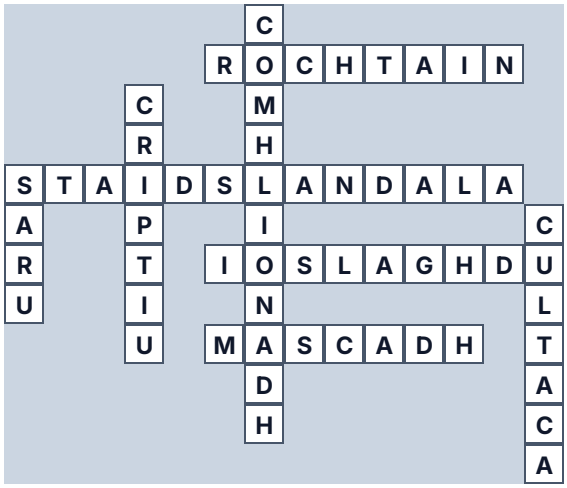
Measúnú foinsí:
Iarr ar na daltaí ráiteas amháin ar a laghad a fhíorú i bhfoinsí na bileoige agus pléigí cén fáth a bhféadfadh figiúirí, praghsanna agus rialacha athrú le himeacht ama.

Eochracha Puzal agus Nótaí don Mhúinteoir

CUR CHUN CINN FOCLÓIR CUARDAIGH

TUAIRISC CROSSWORD

TREOIR DON MHÚINTEOIR AR FHREAGRAÍ CROSFHOCAIL

TRASNA

2 trasna: ROCHTAIN Ceadanna léite agus scríofa bunachair sonraí a theorannú do róil úsáideoirí fíordheimhnithe. (8 litir)

4 trasna: STAIDSLANDALA Stádas slándála comhchoiteann agus ullmhacht chosanta scamall eagraíochta. (13 litir)

6 trasna: IOSLAGHDU Bailiú sonraí pearsanta a theorannú don íosmhéid is gá d'oibríochtaí. (9 litir)

7 trasna: MASCADH Carachtair íogaire i réimsí bunachair sonraí a chur in ionad chun céannacht phearsanta a chosaint. (7 litir)

SÍOS

1 síos: COMHLIONADH Caighdeáin rialála, mar GDPR nó CCPA, a chomhlíonadh agus eolas príobháideach úsáideoirí á bhainistiú. (11 litir)

3 síos: CRIPTIU Téacs simplí a athrú ina théacs cripte do-léite ionas go bhfanann sonraí idircheaptha príobháideach (7 litir)

4 síos: SARU Eachtra slándála ina ndéantar sonraí cosanta a rochtain nó a nochtadh gan údarú (4 litir)

5 síos: CULTACA Cóipeanna slána as láthair de shonraí a chruthú chun iad a athchóiriú i gcás teipeanna córais. (7 litir)

Eochair na bhfocal measctha agus réiteach an chóid

Eochair ghrádaithe don ghníomhaíocht dhíchuachta foclóra agus don Dúshlán Cód Rúnda.

EOCHAIR NA bhFOCAL DÍSCRAMBLAITHE

1. PICTUIR — CRIPTIU
2. UIDLOGHAS — IOSLAGHDU
3. TSADNLAALDSAI — STAIDSLANDALA
4. ODHIMLANCOH — COMHLIONADH
5. AATLCCU — CULTACA
6. INHARTOC — ROCHTAIN
7. RSUA — SARU
8. ACHMDAS — MASCADH

EOCHAIR DHÚSHLÁN AN CHÓID RÚNDA

"COSAIN SONRAI PRIOBHAIDEACHA LE SMACHTAIN SLAN"

Freagraí na gcás-staidéar

A Cás-staidéar 1: Uasghrádú criptithe bunachair sonraí fiontair ag socair

Réiteach don mhúinteoir

TREOIRLÍNE GRÁDÚ

Ba cheart do fhreagraí na mac léinn na pointí seo a leanas a chlúdach:

- Anailís cháis: Stórálann miondíoltóir ar líne bunachair sonraí idirbheart ar stóras scamall gan criptiú diosca iomláin. Rinne iniúchadh comhlíonta le déanaí é seo a thuairisciú mar riosca tromchúiseach slándála sonraí faoin CCPA. Dear ailtireacht aisghabhála.
- Straitéis agus réiteach molta: Cuir criptiú diosca iomláin AES-256 i bhfeidhm ar gach córas comhad agus na sonraí ina suí. Úsáid Seirbhís Bainistíochta Eochracha (KMS) lárnaithe le rothlú uathoibríoch agus cuir polasaithe docha IAM i bhfeidhm chun rochtain dhíchriptithe a rialú.

B Cás-staidéar 2: Ransomware a choinneáil agus sonraí a athchóiriú

Réiteach don mhúinteoir

TREOIRLÍNE GRÁDÚ

Ba cheart do fhreagraí na mac léinn na pointí seo a leanas a chlúdach:

- Anailís cháis: Tá ionsaí ransomware gníomhach ag criptiú tiomántáin líonra ar líonra áitiúil corparáideach. Tá an ionfhabhtú brainsithe go luath ag an riarthóir. Pleanáil na céimeanna coinneála agus athshlánaithe.
- Straitéis agus réiteach molta: Scoilt an deighleog atá i mbaol láithreach. Formáidigh na críochphointí atá buailte agus athchóirigh ón gcúltaca as líne WORM is déanaí. Fíoraigh sláine an chúltaca sula nascann tú na córais arís.